

O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI JIZZAX FILIALI

ISSN 2181-3884

ZAMONAVIY ILMIY-TEXNIK TADQIQOTLAR

xalqaro jurnali

Vol.2 N.1

2026

**International Journal of
Contemporary Scientific
and Technical Research**

**Volume 2 Issue 1
2026**

**Zamonaviy ilmiy-texnik
tadqiqotlar xalqaro jurnali**

**1-son
2026**

**Международный журнал
современных научно-
технических
исследований**

**Том 2 Выпуск 1
2026**

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING JIZZAX FILIALI

Xalqaro ilmiy-elektron jurnali

Tahrir kengashi raisi:

P.f.d., prof., O.X. Turakulov

Bosh muharrir:

A.A. Abdumalikov

Tahrir kengashi mas'ul kotibi:

D.M. Jomurodov

Tahririyat hay'ati:

1. B.f.d., prof., S. Murodova (O'zMU Jizzax filiali, UZB)
2. P.f.n., prof., S. Usmanov (O'zMU Jizzax filiali, UZB)
3. T.f.n., dos., S. Tavboev (O'zMU Jizzax filiali, UZB)
4. F.f.d., prof., N. Djusupov (O'zDJTU, UZB)
5. T.f.d., dos., S. Ruzimov (TTPU, UZB)
6. P.f.d., prof., G. Lekerova (SKU, KZH)
7. DSc., Ali Coşkan (ASUI, TR)
8. T.f.d., prof., D. Irgasheva (TATU, UZB)
9. T.f.d., prof., I. Siddikov (NRU TIIAME, UZB)
10. T.f.n., dos., S. Eshkabilov (NDU, US)

Zamonaviy ilmiy-texnik tadqiqotlar xalqaro elektron jurnali (International Journal of Contemporary Scientific and Technical Research) O'zMU Jizzax filiali Kengashining qaroriga asosan tashkil etilib, 2022-yil 9-sentabrda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №038200 raqami bilan ro'yxatidan o'tkazilgan, shuningdek davlatlararo standartlar talabi asosida O'zbekiston Milliy kutubxonasidan jurnal uchun 2181-3884 ISSN raqami olingan.

© "O'zMU Jizzax filiali" – 2023

Tahririyat manzili:

130100, Jizzax viloyati, Jizzax shahri,
Sh.Rashidov Shox ko'chasi, 259-uy.

LESSON STUDY TEXNOLOGIYASI ORQALI PEDAGOGIK KADRLARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH

Teshaboyev Akramjon Yuldashevich
Andijon davlat chet tillari instituti, dotsent

Annotatsiya

Maqolada Lesson Study texnologiyasi orqali pedagogik kadrlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishning ilmiy-uslubiy asoslari tahlil qilinadi. Tadqiqotda Lesson Study sikli bosqichlarining kasbiy kompetentlik komponentlariga ta'siri, uni qo'llashning bosqichli yondashuvi hamda samarali joriy etishning pedagogik shart-sharoitlari asoslab beriladi. Olib borilgan eksperimental ishlar natijalari taklif etilgan yondashuvning samaradorligini tasdiqlaydi: tajriba guruhida yuqori darajadagi ko'rsatkichlar 22,8% dan 56,9% ga ko'tarildi, past darajadagilar esa 43,5% dan 13,4% gacha kamaydi. Maqola oliy pedagogik ta'lim tizimida pedagog kadrlar uzluksiz kasbiy rivojlanishini takomillashtirishga qaratilgan ilmiy-uslubiy tavsiyalar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: Lesson Study, kasbiy kompetentlik, pedagogik kadrlar, uzluksiz kasbiy rivojlanish, hamkorlikdagi o'rganish, pedagogik refleksiya, oliy ta'lim.

РАЗВИТИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ ПОСРЕДСТВОМ ТЕХНОЛОГИИ LESSON STUDY

Тешабоев Акрамжон Юлдашевич
Андижанский государственный институт иностранных языков, доцент

Аннотация

В статье анализируются научно-методические основы развития профессиональной компетентности педагогических кадров посредством технологии **Lesson Study**. Исследуется влияние этапов цикла **Lesson Study** на компоненты профессиональной компетентности, обосновываются поэтапный подход к её применению и педагогические условия эффективного внедрения. Результаты проведённого педагогического эксперимента подтверждают эффективность предложенной методики: в экспериментальной группе доля участников с высоким уровнем профессиональной компетентности увеличилась с 22,8 % до 56,9 %, тогда как доля участников с низким уровнем снизилась с 43,5 % до 13,4 %. Статья завершается научно-методическими рекомендациями, направленными на совершенствование системы непрерывного профессионального развития педагогических кадров в высшем педагогическом образовании.

Ключевые слова: Lesson Study, профессиональная компетентность, педагогические кадры, непрерывное профессиональное развитие, совместное обучение, педагогическая рефлексия, высшее образование.

DEVELOPING THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF TEACHING STAFF THROUGH LESSON STUDY TECHNOLOGY

Teshaboyev Akramjon Yuldashevich
Andijan State Institute of Foreign Languages, Associate Professor

Abstract

This article analyzes the scientific and methodological foundations for developing the professional competence of teaching staff through **Lesson Study** technology. The study examines the impact of the **Lesson Study** cycle on the components of professional competence, substantiates a stage-by-stage approach to its implementation, and identifies the pedagogical conditions necessary for its effective application. The results of the experimental study confirm the effectiveness of the proposed approach: in the experimental group, the proportion of participants demonstrating a high level of professional competence increased from 22.8% to 56.9%, while the proportion with a low level decreased from 43.5% to 13.4%. The article concludes with scientific and

methodological recommendations aimed at improving the system of continuous professional development for teaching staff in higher pedagogical education.

Keywords: Lesson Study, professional competence, teaching staff, continuous professional development, collaborative learning, pedagogical reflection, higher education.

Zamonaviy ta'lim tizimida pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligini uzluksiz rivojlantirish ta'lim sifatini ta'minlovchi hal qiluvchi omillardan biriga aylanmoqda. Globallashuv, ta'limning raqamlashuvi, o'qitish metodologiyasining tez yangilanishi hamda o'quvchilar tarkibining xilma-xilligi o'qituvchidan o'z kasbiy faoliyatini doimiy ravishda tahlil qilish, takomillashtirish va yangi sharoitlarga moslashtirish qobiliyatini talab etmoqda. An'anaviy malaka oshirish modellari — bir martalik kurslar, ma'ruzalar va seminarlar — ko'pincha o'qituvchining kundalik amaliyotidan ajralgan holda tashkil etilib, olingan bilimlarning real darslarga ko'chishini yetarlicha ta'minlay olmaydi [1]. Aynan shu sababli zamonaviy xalqaro pedagogik tadqiqotlarda o'qituvchining ish joyida, amaliyot kontekstida va hamkasblar bilan birgalikda o'rganishiga asoslangan kasbiy rivojlanish modellari alohida e'tiborga sazovor bo'lmoqda [2].

Bugungi pedagog nafaqat bilim uzatuvchi, balki o'z darsini ilmiy asosda loyihalovchi, o'quvchilarning o'rganish jarayonini kuzata oladigan va olingan ma'lumotlar asosida o'z faoliyatini takomillashtira biladigan refleksiv amaliyotchi sifatida talab etilmoqda [3]. Bunday talablar milliy ta'lim siyosatida ham, xalqaro miqyosdagi strategik hujjatlarda ham o'z aksini topgan bo'lib, ularda o'qituvchining kasbiy rivojlanishi ta'lim sifatini ta'minlovchi markaziy omil sifatida ta'kidlanadi [10].

Lesson Study (yaponcha «**jugyō kenkyū**») — o'qituvchilar guruhining darsni birgalikda loyihalash, o'tkazish, kuzatish va tahlil qilish orqali o'z pedagogik amaliyotini takomillashtirishga qaratilgan kasbiy rivojlanish texnologiyasidir [4]. Bu yondashuv Yaponiyada bir asrdan ortiq vaqt davomida shakllangan bo'lib, so'nggi o'n yilliklarda dunyoning ko'plab mamlakatlarida keng tarqaldi va o'qituvchilarning kasbiy o'sishida samarali vosita sifatida e'tirof etildi [5]. Lesson Study o'qituvchining diqqatini «**Men qanday o'qitayapman?**» savolidan «**O'quvchilar qanday o'rganayapti?**» savoliga qaratadi, bu esa pedagogik tafakkurning sifat jihatdan o'zgarishini ta'minlaydi [6].

Ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, Lesson Study texnologiyasining samaradorligi ko'pgina tadqiqotchilar diqqatini jalb etgan bo'lsa-da [5], uni pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligini yaxlit — nazariy bilim, amaliy ko'nikma va shaxsiy-motivatsion komponentlarni yagona tizimga birlashtirgan holda — rivojlantirish mexanizmi sifatida tizimli o'rganish yetarlicha amalga oshirilmagan [7]. Mavjud yondashuvlarda ko'pincha Lesson Studyning ayrim bosqichlariga yoki tashkiliy jihatlariga e'tibor qaratilib, uning kompetentlik komponentlariga yaxlit ta'siri e'tibordan chetda qoladi [8].

Xalqaro tajribada o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishida turli yondashuvlar — Lesson Study, Action Research, professional o'rganish hamjamiyatlari (PLC) hamda mentorlik — keng qo'llaniladi [9]. Bu usullarning har biri o'ziga xos afzalliklarga ega bo'lsa-da, ular ko'pincha bir-biridan ajralgan holda qo'llaniladi. Lesson Study texnologiyasini milliy ta'lim sharoitiga moslashtirish va uni o'qituvchining uzluksiz kasbiy rivojlanish tizimiga organik ravishda integratsiya qilish masalasi alohida ilmiy izlanishni talab etadi. Bunda hamkorlikdagi tahlil va refleksiyani uzluksiz, bir-birini to'ldiruvchi jarayon sifatida tashkil etish alohida ahamiyat kasb etadi.

Yuqorida bayon etilgan tahlil quyidagi tadqiqot muammosini shakllantirishga imkon berdi: pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligining barcha tarkibiy komponentlarini yaxlit va o'zaro bog'liqlikda rivojlantirishni ta'minlaydigan Lesson Study asosidagi pedagogik mexanizmlar yetarlicha ishlab chiqilmagan. Mazkur tadqiqotning maqsadi — Lesson Study texnologiyasi orqali pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish mexanizmlarini ochib berish hamda uning samarali joriy etilishini eksperimental yo'l bilan asoslashdan iborat [10].

TADQIQOT MATERIALLARI VA USULLARI

Tadqiqot bazasi va ishtirokchilar. Tadqiqot oliy pedagogik ta'lim muassasalari hamda umumiy o'rta ta'lim maktablari bazasida bir necha o'quv yili davomida bosqichma-bosqich olib borildi. Tadqiqot bazasi sifatida pedagogik faoliyat bilan shug'ullanuvchi o'qituvchilar va bo'lajak o'qituvchilar tanlandi, bu esa olingan natijalarning amaliy ahamiyati va keng ko'lamda qo'llanilishi imkoniyatini ta'minladi. Eksperimentda jami 294

nafar pedagog ishtirok etdi, ular tajriba guruhi (147 nafar) va nazorat guruhi (147 nafar)ga taqsimlandi. Ishtirokchilar tarkibi yo'nalish, pedagogik staj va dastlabki kasbiy tayyorgarlik ko'rsatkichlari bo'yicha bir-biriga yaqin bo'lgan pedagoglardan shakllantirildi, bu esa eksperiment natijalarining tashqi omillar ta'siridan xoli bo'lishiga xizmat qildi.

Guruhlar dastlabki tayyorgarlik darajasi bo'yicha bir xil (gomogen) bo'lishini ta'minlash maqsadida ishtirokchilar tasodifiy tanlash usuli asosida ajratildi. Eksperimentdan oldin har ikkala guruhda kasbiy kompetentlikning boshlang'ich darajasi yagona diagnostik vositalar majmuasi yordamida o'lchandi. Olingan dastlabki ma'lumotlarni statistik tahlil qilish natijasida tajriba va nazorat guruhlari o'rtasida kasbiy kompetentlikning shakllanganlik darajasi bo'yicha statistik jihatdan ahamiyatli farq yo'qligi tasdiqlandi. Bu holat ikkala guruhning eksperiment boshida teng sharoitda ekanligini ko'rsatdi va shakllantiruvchi bosqich yakunida kuzatilgan o'zgarishlarni aynan taklif etilgan texnologiya ta'siri bilan bog'lash, ya'ni keyingi natijalarni ishonchli qiyoslash uchun mustahkam asos yaratdi [1].

Nazariy usullar. Nazariy usullar sirasiga ilmiy-pedagogik va psixologik adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, umumlashtirish va tizimlashtirish, tizimli-strukturaviy yondashuv hamda modellash kiritildi [3]. Bu usullar Lesson Study texnologiyasining mohiyatini ochib berish, uning bosqichli tuzilishini aniqlash, mavjud nazariy yondashuvlarni qiyoslash va kasbiy kompetentlikni rivojlantirish mexanizmini loyihalashtirishga xizmat qildi. Adabiyotlarni tahlil qilish va umumlashtirish usuli yordamida "Lesson Study" va "kasbiy kompetentlik" tushunchalarining mazmun-mohiyati aniqlandi, ularning ilmiy-nazariy asoslari hamda muammoning o'rganilganlik darajasi belgilandi [3]. Qiyosiy tahlil usuli o'qituvchilarning kasbiy rivojlanishiga oid xorijiy va mahalliy yondashuvlarni o'zaro solishtirish, ularning afzalliklari va cheklovlarini ochib berish hamda milliy ta'lim sharoitiga moslashtirish imkoniyatlarini asoslash uchun qo'llanildi [5]. Tizimli-strukturaviy yondashuv kasbiy kompetentlikni yagona, o'zaro bog'liq komponentlardan tashkil topgan yaxlit tizim sifatida ko'rib chiqish imkonini berdi. Xususan, modellash usuli yordamida Lesson Study sikli orqali kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning yaxlit tuzilmasi — maqsadli, mazmunli, texnologik, tashxisiy va natijaviy bloklar birligi sifatida ishlab chiqildi [5].

Empirik usullar. Empirik usullar tarkibiga pedagogik kuzatish, so'rovnoma, anketa, test topshiriqlari, suhbat, mahsulotlar (o'qituvchilar tomonidan tuzilgan dars loyihalari va reflektiv hisobotlar) tahlili hamda pedagogik eksperiment kiritildi [4]. Pedagogik eksperiment tadqiqotning asosiy empirik usuli bo'lib xizmat qildi va u uch bosqichda amalga oshirildi:

- aniqlovchi bosqich — har ikkala guruhda kasbiy kompetentlikning boshlang'ich darajasini o'lchash va dastlabki holatni qayd etish;
- shakllantiruvchi bosqich — tajriba guruhida Lesson Study texnologiyasini to'liq sikl (darsni birgalikda loyihalash, tadqiqot darsini o'tkazish, o'quvchilarni kuzatish, hamkorlikdagi tahlil va qayta loyihalash) bo'yicha amaliyotga joriy etish, nazorat guruhida esa an'anaviy malaka oshirish formatini davom ettirish;
- yakunlovchi bosqich — har ikkala guruhda kasbiy kompetentlikning yakuniy darajasini o'lchash va natijalarni qiyosiy tahlil qilish.

Baholash mezonlari va darajalari. Kasbiy kompetentlikning shakllanish darajasi uchta o'zaro bog'liq mezon asosida baholandi. Motivatsion mezon pedagogning hamkorlikdagi kasbiy rivojlanishga qiziqishi, o'z amaliyotini takomillashtirishga bo'lgan ehtiyoji hamda Lesson Studyda faol ishtirok etishga ichki intilishini aks ettirdi. Kognitiv mezon zamonaviy o'qitish metodologiyasi, dars loyihalash prinsiplari, o'quvchilarning o'rganishini kuzatish va tahlil qilish bo'yicha bilimlar tizimini qamrab oldi. Faoliyatli mezon darsni birgalikda loyihalash, o'quvchilarning o'rganish jarayonini kuzatish, olingan ma'lumotlarni tahlil qilish va ular asosida o'z amaliyotini takomillashtirish ko'nikmalarini o'z ichiga oldi. Har bir mezon uch darajada — yuqori, o'rta va past darajalarda ifodalandi. Yuqori daraja hamkorlikdagi kasbiy rivojlanishga barqaror qiziqish, chuqur va tizimli nazariy bilim hamda Lesson Study vositalarini mustaqil, ijodiy qo'llash qobiliyati bilan tavsiflanadi. O'rta daraja vaziyatga bog'liq qiziqish, asosiy bilimlarga ega bo'lish, biroq dars loyihalash va tahlilda muayyan qiyinchilik sezilishi bilan ajralib turadi. Past daraja qiziqishning sustligi, bilimlarning yuzaki bo'lishi hamda hamkorlikdagi tahlilda jiddiy qiyinchiliklar mavjudligi bilan izohlanadi.

Mezonlarning umumiy ko'rsatkichini hisoblashda har uch mezon bo'yicha olingan natijalar yagona

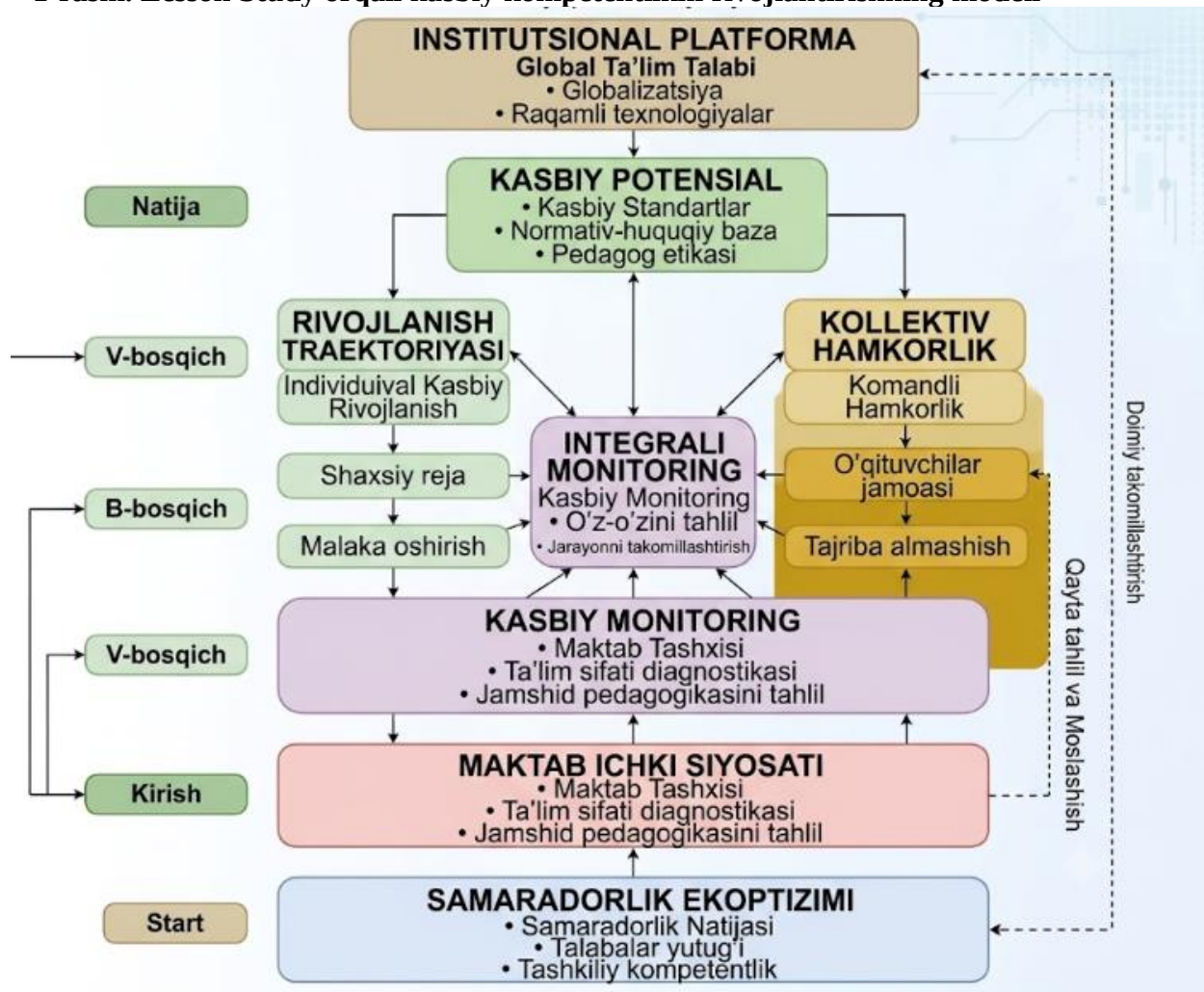
tizimga keltirilib, kasbiy kompetentlikning yaxlit (integral) darajasi aniqlandi. Bu yondashuv kompetentlikni ayrim ko'rsatkichlar yig'indisi sifatida emas, balki o'zaro bog'liq komponentlarning yaxlit birligi sifatida baholash imkonini berdi.

Statistik tahlil. Olingan natijalarni qayta ishlashda matematik-statistik usullardan foydalanildi [6]. Markaziy tendensiya ko'rsatkichlari (o'rtacha arifmetik qiymat) va taqsimot foizlari hisoblandi. Tajriba va nazorat guruhlar o'rtasidagi farqlarning statistik ishonchliligini aniqlashda Pirsonning xi-kvadrat (χ^2) mezon qo'llanildi. Ishonchlilik darajasi $p < 0,05$ qiymatda belgilandi, ya'ni empirik xi-kvadrat qiymati kritik qiymatdan yuqori bo'lganida farqlar statistik jihatdan ahamiyatli deb hisoblandi. Bu yondashuv taklif etilgan texnologiyaning samaradorligini ob'ektiv va miqdoriy jihatdan baholash imkonini berdi [9].

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari kasbiy kompetentlikning uchta o'zaro bog'liq tarkibiy komponentdan iborat ekanligini ko'rsatdi: motivatsion-qadriyatli, kognitiv-mazmunli va faoliyatli-amaliy komponentlar [2]. Ushbu komponentlar yagona tizim sifatida ishlaganida kasbiy kompetentlik to'liq shakllanadi. Taklif etilgan Lesson Study asosidagi model bir necha o'zaro bog'langan blokni qamrab oldi: maqsadli blok (kutilayotgan natijalarni belgilash), mazmunli blok (nazariy va amaliy bilimlar tizimi), texnologik blok (Lesson Study sikli bosqichlari), tashxisiy blok (rivojlanish darajasini baholash) hamda natijaviy blok (erishilgan natijalarni qayd etish) [5]. Modelning umumiy tuzilishi 1-rasmda keltirilgan.

1-rasm. Lesson Study orqali kasbiy kompetentlikni rivojlantirishning modeli

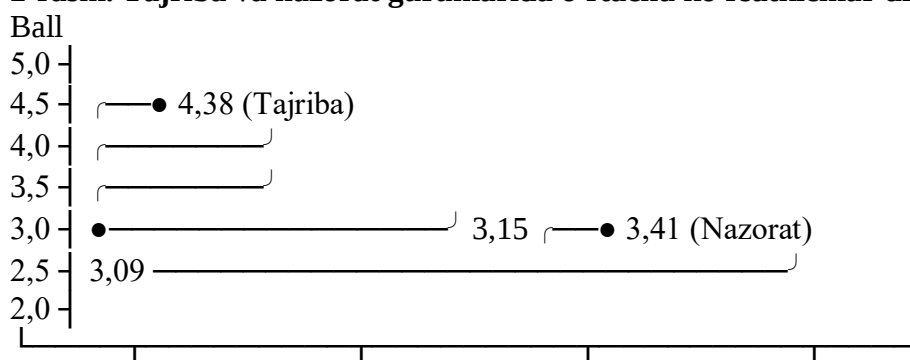
Mazkur bloklar o'rtasidagi izchil aloqa kasbiy kompetentlikning bosqichma-bosqich va yaxlit shakllanishini ta'minladi [7]. Aniqllovchi bosqichda har ikkala guruhda kasbiy kompetentlikning shakllanish darajasi deyarli bir xil bo'lib, sezilarli farq kuzatilmadi. Shakllantiruvchi eksperiment yakunida esa guruhlar o'rtasida ahamiyatli farqlar yuzaga keldi. Olingan natijalar 1-jadvalda keltirilgan.

1-jadval. Kasbiy kompetentlikning shakllanish darajasi (%)

Daraja	Tajriba guruhi (boshlang'ich)	Tajriba guruhi (yakuniy)	Nazorat guruhi (boshlang'ich)	Nazorat guruhi (yakuniy)
Yuqori	22,8	56,9	23,5	30,2
O'rta	33,7	29,7	33,1	35,8
Past	43,5	13,4	43,4	34,0

Jadval ma'lumotlaridan ko'rinib turibdiki, tajriba guruhida yuqori darajadagi ko'rsatkich 22,8 % dan 56,9 % ga, ya'ni 34,1 % ga oshdi, past daraja esa 43,5 % dan 13,4 % gacha kamaydi [8]. Nazorat guruhida o'zgarishlar ancha kam — yuqori daraja faqat 6,7 % ga oshdi. Mezonlar bo'yicha o'rtacha ko'rsatkichning dinamikasi 2-rasmda aks ettirilgan.

2-rasm. Tajriba va nazorat guruhlarida o'rtacha ko'rsatkichlar dinamikasi (5 balli tizimda)

Aniqllovchi 1-bosqich 2-bosqich Yakuniy

Statistik tahlil natijasida hisoblangan empirik xi-kvadrat qiymati (χ^2_{emp}) kritik qiymatdan (χ^2_{krit}) yuqori bo'lib chiqdi, bu guruhlar o'rtasidagi farqning tasodifiy emas, balki taklif etilgan texnologiyaning qo'llanilishi natijasi ekanligini ishonchli darajada tasdiqladi [10].

MUHOKAMA

Tadqiqot natijalari Lesson Study texnologiyasini kasbiy kompetentlikni yaxlit rivojlantirishda an'anaviy malaka oshirish modellari nisbatan ancha samarali ekanligini ko'rsatdi [2]. Bu xulosa pedagogning ish joyida, amaliyot kontekstida va hamkasblar bilan birgalikda o'rganishi haqidagi nazariy qarashlarni amaliy jihatdan tasdiqlaydi.

Olingan natijalarni mavjud ilmiy yondashuvlar bilan qiyoslash shuni ko'rsatadiki, Lesson Study kasbiy kompetentlikning barcha komponentlarini bir vaqtda va o'zaro bog'liqlikda rivojlantirish imkonini beradi [5]. Tajriba guruhidagi 34,1 % lik ijobiy o'sish bu yondashuvning amaliy ahamiyatini dalillaydi. Bu esa pedagog kadrlarning kasbiy faoliyat sifatini oshiradi [6]. Texnologiyaning samaradorligi uning moslashuvchanligi bilan ham bog'liq: u turli ta'lim sharoitlariga moslashtirilishi va o'qituvchilar uzluksiz kasbiy rivojlanish tizimiga integratsiya qilinishi mumkin [8]. Shu bilan birga, texnologiyani amaliyotga joriy etishda pedagogik shart-sharoitlarni — uslubiy ta'minot, ma'muriy qo'llab-quvvatlash, hamkorlik madaniyati va vaqt resursini — hisobga olish zarurligi aniqlandi [7].

XULOSA

Olib borilgan tadqiqot Lesson Study texnologiyasi orqali pedagog kadrlarning kasbiy kompetentligini rivojlantirish mexanizmlarini nazariy hamda eksperimental jihatdan asoslab berdi. Tadqiqot natijalari asosida quyidagi xulosalar shakllantirildi. Birinchidan, kasbiy kompetentlik motivatsion-qadriyatli, kognitiv-mazmunli va faoliyatli-amaliy komponentlarning yaxlit birligi sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu komponentlar o'zaro chambarchas bog'liq bo'lib, ulardan birortasining yetarlicha rivojlanmaganligi kompetentlikning umumiy darajasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Shu sababli kasbiy kompetentlikni rivojlantirish mazkur komponentlarning uyg'un va o'zaro bog'liq rivojlanishini taqozo etadi [3]. Ikkinchidan, Lesson Study texnologiyasi kasbiy kompetentlikni bosqichma-bosqich va tizimli rivojlantirishni ta'minlaydigan o'zaro bog'liq bloklar majmuasi asosida amalga oshiriladi. Texnologiyaning integrativligi darsni hamkorlikda loyihalash, kuzatish va tahlilni uzluksiz, yagona sikl sifatida birlashtirishi, refleksiyani esa uning harakatlantiruvchi mexanizmi sifatida nazarda

tutishida namoyon bo'ladigan [5]. Uchinchidan, eksperimental ishlar natijalari taklif etilgan texnologiyaning samaradorligini ishonchli tarzda tasdiqladi: tajriba guruhida kasbiy kompetentlikning yuqori darajadagi ko'rsatkichi 34,1 % ga oshdi, past darajadagi ko'rsatkich esa sezilarli kamaydi, nazorat guruhida esa o'zgarishlar ahamiyatsiz bo'ldi. Statistik tahlil bu farqlarning tasodifiy emasligini tasdiqladi, bu texnologiyani oliy pedagogik ta'lim va malaka oshirish amaliyotiga joriy etish maqsadga muvofiqligini ko'rsatadi [10].

Tadqiqotning amaliy ahamiyati shundaki, ishlab chiqilgan Lesson Study asosidagi model va uning metodik ta'minoti pedagog kadrlar tayyorlash va malaka oshirish jarayoniga bevosita joriy etilishi, o'quv dasturlari va metodik majmualarni takomillashtirishda foydalanilishi mumkin. Shu bilan birga, tadqiqot doirasida barcha masalalar to'liq yoritildi deb bo'lmaydi: Lesson Studyni raqamli texnologiyalar va masofaviy hamkorlik vositalari yordamida amalga oshirish, shuningdek, modelni inklyuziv ta'lim sharoitiga moslashtirish kelgusi ilmiy izlanishlarning istiqbolli yo'nalishlari bo'lib qolmoqda. Umuman olganda, tadqiqot natijalari pedagog kadrlar kasbiy rivojlanishini takomillashtirishga qaratilgan keyingi ilmiy izlanishlar uchun nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Lewis C., Perry R., Murata A. How Should Research Contribute to Instructional Improvement? The Case of Lesson Study // Educational Researcher. – 2006. – Vol. 35, No. 3. – P. 3–14. – DOI: 10.3102/0013189X035003003.
2. Dudley P. Lesson Study: Professional Learning for Our Time. – London: Routledge, 2014.
3. Stigler J. W., Hiebert J. The Teaching Gap: Best Ideas from the World's Teachers for Improving Education in the Classroom. – New York: Free Press, 1999.
4. Fernandez C., Yoshida M. Lesson Study: A Japanese Approach to Improving Mathematics Teaching and Learning. – Mahwah (NJ): Lawrence Erlbaum Associates, 2004.
5. Cheung W. M., Wong W. Y. Does Lesson Study Work? A Systematic Review on the Effects of Lesson Study and Learning Study on Teachers and Students // International Journal for Lesson and Learning Studies. – 2014. – Vol. 3, No. 2. – P. 137–149. – DOI: 10.1108/IJLLS-05-2013-0024.
6. Korthagen F. A. J. Inconvenient Truths About Teacher Learning: Towards Professional Development 3.0 // Teachers and Teaching. – 2017. – Vol. 23, No. 4. – P. 387–405. – DOI: 10.1080/13540602.2016.1211523.
7. Vygotsky L. S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. – Cambridge (MA): Harvard University Press, 1978.
8. Xu H., Pedder D. Lesson Study: An International Review of the Research // Dudley P. (Ed.). Lesson Study: Professional Learning for Our Time. – London: Routledge, 2014. – P. 29–58.
9. Vescio V., Ross D., Adams A. A Review of Research on the Impact of Professional Learning Communities on Teaching Practice and Student Learning // Teaching and Teacher Education. – 2008. – Vol. 24, No. 1. – P. 80–91. – DOI: 10.1016/j.tate.2007.01.004.
10. Coppe T., Parmentier M., Kelchtermans G., Raemdonck I., März V., Colognesi S. Beyond Traditional Narratives About Teacher Professional Development: A Critical Perspective on Teachers' Working Life // Teaching and Teacher Education. – 2024. – Vol. 139. – Art. 104436. – DOI: 10.1016/j.tate.2023.104436.